

Ardu aleviku arengukava 2018-2022

Koostaja: MTÜ Ardu Alevikuselts

2018

Ardu

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. Ardu aleviku kujunemine ja areng	4
1.2. Asukoht	6
1.3. Rahvastik.....	7
1.4. Looduslik keskkond	10
1.5. Ardu aleviku taristu	10
1.6. Majanduslik keskkond	13
1.6.1. Olmeteenused alevikus	14
1.7. Haridus ja huviharidus	15
1.8. Ardu aleviku tuleviku nägemus.....	16
2. Ardu aleviku SWOT analüüs.....	17
2.1. Tugevused	18
2.2. Nõrkused.....	19
2.3. Võimalused	20
2.4. Ohud	21
3. MTÜ Ardu Alevikuseltsi tegevuskava	22
3.1. MTÜ Ardu Alevikuseltsi 2018 ja 2019 aasta tegevuskava	23
3.2. MTÜ Ardu Alevikuseltsi 2020-2022.a tegevuskava	24
Kasutatud materjalid.....	25

SISSEJUHATUS

Elame pidevalt muutavas maailmas. Suur osa arengust ei sõltu alati meist, kuid paljusid asju saame siiski mõjutada ja suunata. Ardu elu saavad kohalikud elanikud ise soovitud suunas kujundada.

2018. aasta maikuu toimunud Ardu aleviku elanike koosolekul otsustati moodustada MTÜ Ardu Alevikuselts, mis ametlikult registreeriti 1. juunil 2018. aastal. Selle juhatusse valiti: Mikk Valdma (esimees), Jaan Kotkas, Tarmo Kask, Jaanus Tänav, Marek Udde, Gevin Peet, Reeno Puusep, Irene Tsirel, Tiia Koronen ja Krestina Valdma.

Ardu aleviku elu paremaks edendamiseks koostati **arengukava**, mis on kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest lähtuvalt kohustuslik dokument.

Arengukava töögrupp haarasime Ardu aleviku juhatuse liikmed ja Ardu aleviku elanikud sh lapsed. Elanikkonna hulgas koostasime SWOT-analüüsi tulemusel hinnangu aleviku olukorrale. Kahjuks tuleb tunnistada, et osalus oli küllalt loid. Küsitlesime ka lapsi aleviku lastepärasemaks muutmiseks. Peame oluliseks võimalikult laiapõhjalist arengukava koostamist, s.t. kõik huvilised oleks kaasatud ja ka omavalitsus saaks sisendi oma arengudokumentidesse.

Seega, soovime, et arengukava saab koos Kose valla kehtiva arengukavaga tõhusaks vahendiks erinevate valdkondade arendamisel Ardu alevikus ning selle ellurakendamise tulemusena kasvab elanike rahulolu.

Toredat lugemist ning kaasamõtlemist

MTÜ Ardu Alevikuseltsi juhatus

1. Ardu aleviku kujunemine ja areng

Algallikate väitel paiknes Ardu asualal soo, mille ühel saarekesel moodustus muistne küla. Seda tõendavad kohapeal avastatud arheoloogilised leiud, mis pärinevad nooremast kiviajast ehk neoliitikumist 3000-2000 aastal e.m.a. Matmispaiigast leitud kolju järgi valmistati Ardu mehe büsti.

Ardu küla mainiti esmakordselt kirjalikes allikates 1241. aastal. Küla oli siis 3-adramaa suurune ja kandis nime Harto.

1725-1726. aastatel toimunud adramaarevisjonil loeti üle kõik hinged, et saaks määrata mõisamaksud. Kokku saadi Ardu (tol ajal Hardo) külas 20 talu. Küla kuulus siis Paunküla mõisa alla, osa majapidamisi jäi aga Saarnakõrve mõisale. Talude päriseksostmine sai võimalikuks alles 19.sajandil pärast talupoegade pärisorjusest vabastamist. Teadaolevate andmete järgi olid esimesed Ardus ostetud talud 19.sajandi lõpus: Kalevi, Sepa, Uustalu, Madikse, Andrekse, Kubja, Vahimardi, Uuetoa.

20.sajandi alguseks paiknes Ardus juba mitukümmend talu; moodustus külaühiskond kooli, kaupluse ja kõrtsiga.

1918.aasta lõpus alanud Vabadussõja lahing jõudis 6.jaanuaril 1919.aastal Ardu piirile, kus Balti Pataljoni toel peatati vaenlase pealetung ja ta sunniti taganema.

Vabadussõja lõppedes algas küla ülesehitus. Kujunes välja küla taristu: ehitati uus koolimaja, moodustati ühistuid, tööle hakkas saekaater, meierei ja veski. Hoogsalt arenes maamajandus. Seltsielu elavnes veelgi.

Vene okupatsioon ja Teine Maailmasõda tõid kaasa suured kahjustused: vene hävituspataljon põletas 1941.aasta suvel maha kooli, meierei, enamik talusid ja majandushooneid. Samal ajal toimus Kautlas verine lahing, mis ei jätnud puudutamata ka Ardu elanikke.

Sõjajärgseid aastaid mõjutas nõukogude võim, kes muutis totaalselt elanike senist elukorraldust: talunike vara võõrandati ja neid sunniti peaaegu tasuta kolhoosides töötama. Kүүditamislaine puudutas Ardut vähem kui mujal, sest siin oli jõukaid talunikke vähe. Endine

Kõue vald muudeti külanõukoguks, mille keskus asus alates 1985.aastast Ardu. Majandite moodustamine algas Ardu piirkonnas kohe peale sõda. Tekkis mitu väikest kolhoosi, mis peagi liideti sovhoosidega (Ardu sovhoos alates 1965.aastast). Eesti taasiseseisvumisega likvideeriti Ardu sovhoos uue põllumajandusreformiga ja muudeti ühistuks Harto. Vara jagati tekkinud ühistu ja majandi töötajate vahel.

Külaelus toimusid siis samuti suured muutused: külanõukogu muutus uuesti vallaks, talud tagastati endistele omanikele, Ardu küla elanikud said EVP-de eest soetada kortereid. Moodustati korteriühistuid, millel on oma arveldamine. 1991.aastal valmis Ardu koolimaja, mis on kõige esimesena ehitatud koolihoone taastatud Eesti Vabariigis.

Samuti algasid sovhoosi ajal ehitatud hoonete renoveerimine, mille tulemusel mitmed kohalikud asutused leidsid endale uue ja avarama kodu (raamatukogu, postkontor, tervisekabinetid, teabetuba). Paranes ka seltsingute elu-olu, sest nemad said omale kasutamiseks Päevakeskuse ruumid. Hiljem on Ardusse tekkinud mitmeid ettevõtteid.

Eurotoetuste abi on renoveeritud katlamaja, pumbajaam, kütte –ja veesüsteem ning reopuhastid koos uute biotiikidega. Aastal 2013 täitus Ardu aleviku elanike arv ning külast sai alevik. 2014. Aastal otsustati ühineda Kose vallaga. Stabiilsem elektitaristu on saavutatud tänu elektrikaablite paigutusega maa alla, mis välistab elektrikatkestuse loodusjõudude meelevaldas. Viimastel aastatel on mitmed kortermajad läbinud korraliku euroremondi, lisaks on kaasajastatud Pirita jõe äärel paiknev saun. Ardu modernse arhitektuuriga lasteaiahoone valmis aastal 2009 ning sama aasta sügisel alustas lasteaed seal oma õppeaastat.

1.2. Asukoht

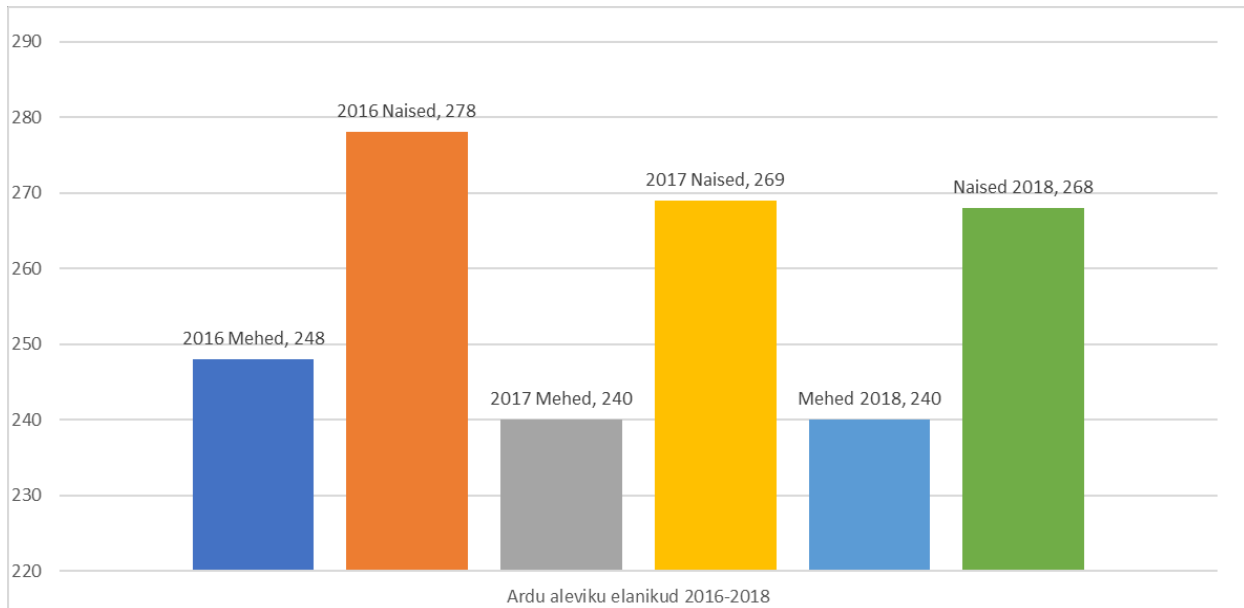
Ardu alevik paikneb geograafiliselt Lõuna–Harjumaal Kose vallas ning asub kauguselt Tallinnast 57 km ja Paidest 32 km kaugusel. Alevikuga piirnevad: lõunast Järvamaa; Kose valla külad, nagu Kiruvere, Kõrvenurga, Nõmmeri, Kukepala, Rava ja Silmsi külad, paiknevad ülejäänud alal. Ardu alevik on Kose vallas suuruselt 3. küla, jäädes alla Kose ja Kose-Uuemõisa alevikele. Ardu alevikku läbib Tallin-Tartu manatee; peagi valmib aleviku vahetus läheduses uus riigimaantee.

Pilt 1. Ardu aleviku üldvaade

1.3. Rahvastik

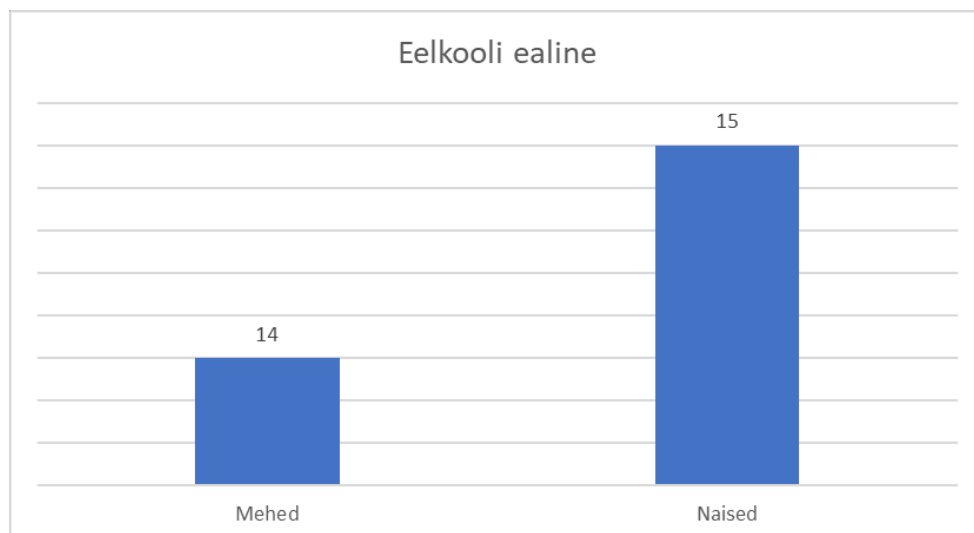
Ardu aleviku rahvastik pole viimase kolme aastaga langenud suures võtmes. Aastal 2016 oli Ardu alevikus kokku 526 elanikku ning 01.01.2018 seisuga on Ardu alevikku registreeritud 508 inimest. Kahe aastaga on langenud elanike arv 18 inimese võrra.

Graafik 1. Elanike arv aastatel 2016 kuni 2018

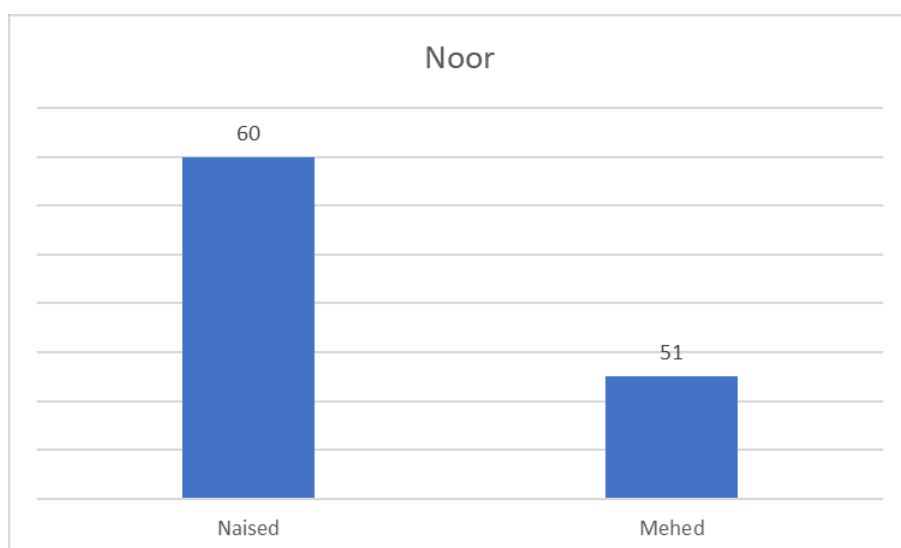
Ardu elanike keskmine vanus 01.01.2018 seisuga on 41,74 eluaastat, millest meeste keskmine eluiga on 39,9 ning naiste 43,35. Ardu kõige eakam elanik on sündinud aastal 1923. Alevikus on kokku 240 meessoost elanikku ja 268 naissoost elanikku.

Seisuga 01.01.2018 on Ardu alevikus eelkooli ealisi elanikke kokku 29. Vastavalt 14 poisslast ja 15 tütarlast.

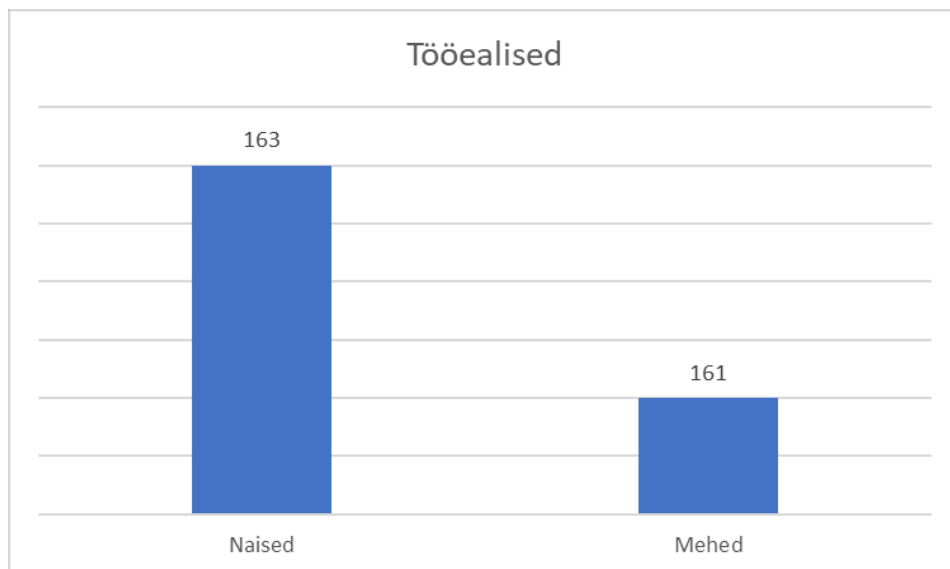
Graafik 2. Eelkooli ealised elanikud 01.01.2018 seisuga

Vastavalt Noorsootöö seadusele mis käsitleb mõistet noor, kelle alla peetakse silmas seitsme kuni kahekümne kuue aastane füüsiline isikut, siis Ardu alevikus elab kokku 111 noort ja jaotus on vastavalt tütarlapsed 60 ning noormehed 51

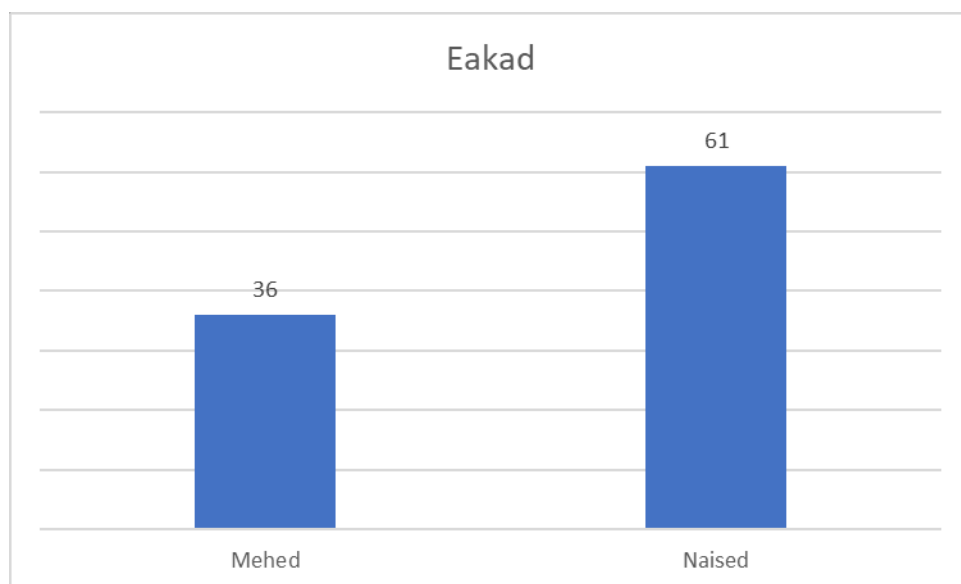
Graafik 3. Noored elanikud seisuga 01.01.2018

Ardu alevikus on kokku 324 tööelist elanikku ning osakaalud vastavalt 163 naisterahvast ja 161 meesterahvast. Tööeliseks elanikuks loetakse füüsilist isikut alates 15 eluaastast kuni 64 eluaastani.

Graafik 4. Tööelised elanikud seisuga 01.01.2018

Viimase rahvastikugrupina tuuakse arengukavasse eakad elanikud, kes on vanemad kui 64 eluaastat. Nende jaotus on vastavalt 36 meest ja 61 naist.

Graafik 5. Eakad elanikud seisuga 01.01.2018

1.4. Looduslik keskkond

Ardu alevikku ümbritseb puhas looduslik keskkond - asukoht vahelduva maastikuga Kõrvemaa lääneosas Pirita jõe alamjooksul, mida ümbritsevad rohked metsamassiivid, soostikud, rabad ning oosid. Ardu vahetusse lähedusse jääb Paunküla veehoidla, mis rajati 1959-1960.aastatel Pirita jõe paisutamise teel. Soodest lähim on Eesti üks suuremaid – Pususoo, millest saab alguse Pirita jõgi. Paikkond Paunküla ümbruse rohkete matkaradadega pakub rändajale mõnusat puhkust; metsad aga seene –ja marjakohti ning jahimeestele ulukeid. Kuigi Ardu alevikku ümbritseb puhas looduslik keskkond, on viimasel ajal hulgaliselt langetatud metsa ja rajatud kruusakaevandusi. Seda soodustab põhiliselt uue Tallinn-Tartu magistraali ehitamine Ardu alevikust edelas 2-3 km kaugusel.

1.5. Ardu aleviku taristu

Ardu alevikus on olemas tänapäevaseid vajadusi rahuldav taristu. Seda on soodustanud endise Kõue valla keskuse olemasolu ja soodne asukoht liiklussoonel.

Teed ja ühiskondlik transport : Teed on enamasti asfaldkattega, kuid suurima läbilaskega tänavatel (Jõe, Pala, Kesk, Lasteaia) on teepinnas vajunud ja amortiseerunud ning vajaks korralikku teepinnast ja uut katet. Teehooldust tehakse aastaringselt korrapäraselt. Pirita jõe ületamiseks on Ardu 2 kivisilda ja 1 puusild. Aleviku asukoht on soodne liikumiseks Tallinn – Tartu suunas; peagi, uue magistraali valmimisel teede koormus väheneb. Ühiskondlik transport: Kose vallasisene buss ja Ardu läbivad liinibussid.

Elektrienergia: Elektriga on varustatud kõik hooned-elamud ja teed. Ardu tänavavalgustust on asutud uuendama, paigaldades uued LED valgustused, kuigi osa tänavaid on veel pimedad. Kõige suurem murekoht on Jõe tänav ja selle ümbrus. Kus puudub kaasajastatud valgustus. Suurem osa õhukaabliteest on asendatud ilmastikukindlate maakaablitega.

Veevõrk –ja kanalisatsioon: Alevikus on ühisveevõrk –ja kanalisatsioon, mida uuendati 2009. aastal; teostamata jäi renoveerimine maanteest teisele poole jääv aleviku osa. Ehitatud on euronõuetele vastavad pumbajaam ja biotiik. Kaasaegsemaks ehitati ka jõe ääres paiknev saun, mis on tänapäeval muutunud mõnusaks kooskäimise kohaks.

Soojamajandus: Osades korterelamutes ja eramajades ahiküte, enamasti keskküte. Ardu katlamaja on renoveeritud kaks korda ja kütmine on viidud automatiseeritud süsteemile.

Jäätmemajandus: Nii elamute kui ka asutuste prügivedu on korraldatud jäätmekäitlusreeglite järgi. Konteinerid paiknevad katlamaja kõrval.

Post ja Internetiühendus: Postkontor likvideeriti 2016.aastal, jäädes postipunktina tööle endise Kõue valla ruumidesse; alates 2018. aastast paikneb Ardu raamatukogu ruumides. Ajakirjandus ja kirjad toimetatakse Kose postkontori poolt elanike postkastidesse. Avalik Internetipunkt asub samuti raamatukogus.

Haridusasutused: Ardu on antud kooliharidust juba 17. sajandist alates. Praegu asub koolimaja 1991. aastal ehitatud kaasaegses hoonekompleksis. Koolimaja kõrval asub üle 40. aasta tegutsenud Ardu lasteaed, mis kolis 2009.aastal valminud kaasaegsesse moodsa arhitektuuriga hoonesse. 90. aastat tegutsenud Ardu raamatukogu paikneb renoveeritud endise sovhoosi sööklas.

Kultuuri –ja spordivaldkond: Ardu alevikus puudub keskne kultuurikeskus. MTÜ-d ja seltsingud tegutsevad koolimajas ja päevakeskuses; samas toimuvad ka üritused. Sportimiseks on loodud head tingimused: koolimaja juures paiknevad kaasaegne staadion ning korv –ja võrkpalliplatsid ning jõe ääres varem rajatud tenniseväljak. Spordirajatised vajavad hooldustöid. Peame oluliseks maatingimustes topeltinvesteeringute vältimiseks sporditaristu kasutusvõimlust nii koolile kui ka külakogukonnale.

Elamumajandus: Ardu elanikkond paikneb eramajades ja korterelamutes (neli 2-korruselist, üks 3-korruselist ja kuus 5-korruselist eluhoonet). Mitmed kortermajad on renoveeritud: soojustatud välisseinad koos turvanõudeid arvestavate rõdudega, vastupidav katus, uued pakettaknad, vahetatud keskkütetorud ja radiaatorid ning keldrisse on paigaldatud soojareguleerimisagregaat.

Elukeskkond: Rahuldab täiesti elanikkonna vajadusi: rahuldav heakorrastus (muruniitmine ja teede korrastamine toimub regulaarselt). Elanikel on võimalus kasutada õueaiamaad; maa kastmiseks puudub võimalus.

Ettevõtlus: Suurim ettevõte on 1996.aastal loodud MARU AS-ile kuuluv Maru Metall. Ardu kaubanduskeskus Intax paikneb keskusehoones, samas asub SA Kõue Varahaldus, juuksur ja tervisekeskus. 2005.aastal likvideeritud Teabetuppa asus Metsaharvenduse OÜ firma kontor. Suure osa keskusehoonest võtab enda alla õmblusettevõtte Murueit OÜ. Endise vallavalitsuse ruumidesse on asukoha leidnud mitu väikeettevõtet ja uue magistraali ehitamise ajaks teedehituse kontor.

Kultuuripärandiobjektid: Ardus asub mitu riikliku kaitse all olevat objekti: I aastatuhandest pärinevad kultuskivid veehoidla ääres ja ohvriallikad. 2001. aastal avati Ardu kodulooringi ja kooli algatusel koolimaja kõrvale mälestuskivi Ardu mehele (teadaolevalt on leitud Ardust elutegevuse järgi nooremast kiviajastst). Jõe ääres paiknes mälestuskivi sõja ajal hukkunud Ardu elanikele (kivi teisaldati ajutiselt Kose koduloomuuseumi hoiule). Treieli mäel paikneb Vabadussõja Ardu lahingu monument.

1.6. Majanduslik keskkond

Ardu aleviku jätkusuutlik areng sõltub peamiselt Kose valla eelarve kasvust ja käibemahust. Kuna Ardu alevik on üks suurimaid alevike vallas, siis on ka üks suurimaid maksumaksijate baas valla eelarvesse. Vastavalt Kose valla eelarvestrateegiale aastateks 2019-2022 on planeeritud suurimateks investeeringuteks Ardu Kooli elektrivõrgu renoveerimine ning Ardu Raamatukogu laiendamine. Juurde oleks vaja leida täiendavad summad noortekeskuse tervlikuks väljaehituseks, Ardu Kooli sisehoovi renoveerimiseks, Ardu eakate päevakeskuse renoveerimiseks, Ardu alevikukeskuse planeerimiseks, beebiklubi ruumideks, tänavavalgustuse renoveerimiseks ning aleviku põhiteede remondiks. Kuigi eelarve võimaldab ainult investeeringuid teatud piirini, siis tuleb vastavalt eelarvele teostada investeeringute jaotamine vastavalt elanike arvule ning arvestada juurde ka vajaduspõhisus.

Kose valla inimeste keskmine bruto sissetulekuks oli 2017. aastal 1182 eurot ning 2018 aasta 8 kuu keskmine on 1181 eurot. Riiklik keskmine oli 2017. aastal 1162 eurot ning sellel aastal on riiklikuks 8 kuu keskmiseks palgaks 1157 eurot.

	2014	2015	2016	2017	2018 eelarve	2018 8 kuud
Kose	4 330 328	4 711 408	5 087 543	5 539 577	6 005 000	4 080 672
Tõus %	5,6	8,8	8,0	8,9	8,4	x
Kokku	4 330 328	4 711 408	5 087 543	5 539 577	6 005 000	4 080 672

Graafik 6. Tulumaksulaekumine omavalitsusele

Tulumaksu laekumine on keskmiselt tõusnud omavalitsusele 7,8%, kuhu juurde ei ole arvestatud 2018. aasta maksu laekumist. Järelduseks võib öelda, et Kose vallaeelarve ning tegutsemine on jätkusuutlik ning tegevuspõhine. Ettevõtlus on Ardu alevikus suhteliselt tagasihoidlik.

Suuremateks ettevõteteks ja tööandjateks on Maru Metall AS, Metsaharvenduse OÜ, Intax OÜ, Murueit OÜ ja Kõue Varahaldus SA. Tööandjate hulka ei ole loetletud kohaliku omavalitsuse poolt hallatavaid tööandjaid.

Arvestades ettevõtete (tööpakkujate) hulka ning tööealiste inimeste arvu, siis kohapeal jagub tööd vaid osaliselt. Uute ettevõtete lisandumisega avaneks enamusel tööealistel inimestel võimalus ka kohapeal tööd leida, kuid selleks tuleks leida vahendeid, millega kohapeal ettevõtlus ergutada (nt. valla poolsed soodustused ja nõustamised uutele ettevõtetele). Ettevõtluse ja töökohtade kasvule aitab kaasa ka Tallinn-Tartu maantee lähedus, eriti kui valmib 2020.aastal neljarealine kiirtee Tallinnani. Turismiettevõtlusele ehk hooajalistele töökohtadele aitab kaasa kohalik loodus ja Paunküla veehoidla, mida saaks kasutada atraktiivseks ettevõtluseks, kuid selleks on vaja leida ettevõtjad, kes oleks huvitatud antud piirkonnas tegutsema ja samuti valla poolset vastutulekut teatud piirangute osas, mis on just seotud Paunküla veehoidla ääres teenuse osutamisega. Enamik aleviku elanikest käib tööl siiski Kosel või Tallinna linnas, vähesel määral ka ümberkaudsetes külates nt. Triigi külas (Kõue Mõis, Triigi Seakasvatus), Paunkülas (Paunküla hooldekeskus, Paunküla puhkekeskus).

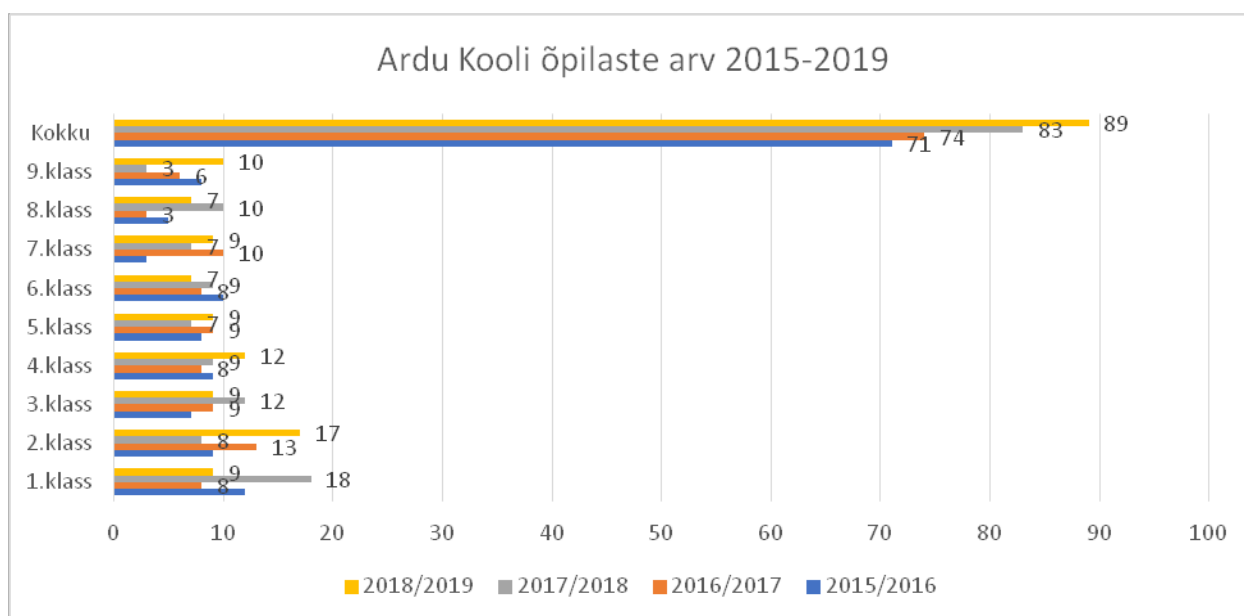
1.6.1. Olmeteenused alevikus

Alevikus on mitmeid erinevaid teenusepakkujaid mis muudavad keskkonna majanduslikult jätkusuutlikuks.

- Alevikus on üks kauplus: Intax OÜ.
- Nii kohalike kui läbisõitjate toitlustuse ja majutuse eest hoolitseb Ardu Grill.
- Tervishoiuteenust osutab Ardu elanikele kohalik perearstikeskus, kus on nii perearst kui hambaarst.
- Ardu alevikus on olemas juuksur, mida pakub väikeettevõtja.
- Vastavalt Jäätmeseadusele toimub Kose vallas korraldatud prügivedu.
- Üldiste olmeteenuste eest vastutab Kõue Varahaldus SA, mis pakub vee-ja kanalisatsiooni teenust ning kaugkütte teenust.
- Kose valla poolt on Ardus korraldatud postipunkti teenus, mis asub Ardu raamatukogus.
- Lähimad sularahaautomaadid asuvad Kosel (Swedbank ja SEB Pank).

1.7. Haridus ja huviharidus

Ardu alevikus tegutseb kaks hairdust asutust: Ardu Kool ning Ardu lasteaed. Kokku õpib asutustes 130 õpilast nendest 41 lasteaia ja 89 põhikoolis. Hetke seisuga on Ardu lasteaia ootejärjekorras 20 last nendest 4 aastaks 2020 ning 16 aastaks 2019.

Graafik 7. Õpilaste arv Ardu Koolis

Ardu aleviku hariduses kasuks näitab õpilaste pidev kasvu arv alates aastast 2015. Õpilaste arv on alates aastast 2015 tõusnud 71 õpilastelt aastaks 2018 89 õpilaseni. Arvestades, et Ardu lasteaia ootejärjekorras on veel jätkuvalt 20 last, siis on Ardu aleviku haridus jätkusuutlik, kuigi Ardu Kooli taristu on hakanud lagunema ja vajab põhjalikke uuendusi. Kasvav õpilaste arv Ardu Koolis kinnitab ka seda vajadust, kuna määravaks on hariduse arengus nii hariduse kvaliteet kui ka kaasaegne ning turvaline taristu.

Haridust on antud Ardu juba aastast 1762. Kõige pikem koolijuht Ardu on olnu Tõnu Talbak ning kelle viimane sissekanne kooli kroonikaraamatusse oli 31. augustil 1945 ning mis kõneles järgnevalt: "Soovin... Ardu lastele head õppimist ja edu meie kalli kodumaa õitsenguks."

2018. aastal püstitati ka mälestuspink pikaagele koolijuhile Ardu Kooli sisehoovis.

Kuna haridus on hoidnud Ardu alevikku ühtsena, siis peamine huvitegevuse eestvedaja on olnud aastaid Ardu Kool, siis toimub ka võimekas huvitegevus Ardu Kooli huviringides. 2018/19 õ.a toimub Ardu koolis kokku 9 tasuta huviringi ning 7 tasulist huviring. Peamised huviringide läbiviijad on Ardu kooli vilistased, õpetajad või kogukonna liikmed.

1.8. Ardu aleviku tuleviku nägemus

Ardu aleviku arengukava on koostatud eesmärgiga luua Ardu alevikule uues väljanägemine ja parandada aleviku üldist vaadet. Luues Ardu pargi ja renoveerides ära Ardu asuvad tenniseväljaku, parandades võrkpalli väljaku katet, luues üheskäämise eesmärgil külakeskus, võimaldada noortel rääkida kaasa, arendates koostööd ja olla ühtne kogukond. Luua ühtne sünergia Ardu Kooli siseõuele, kus on loodud turvaline ja mitmekülgne ajaveetmise võimalus noortele. Kodukohta on kirjeldatud kui suurepärast elamiskeskonda Lõuna- Harju piiril kus on olemas kõik edukaks eluks maakohas. Koostatud arengukava loodab kasvatada seda väärtust läbi vanade ürituste taaselustamise ja loodavate uute üritustega. Selleks loodigi MTÜ Ardu Alevikuselts ja koostati arengukava. Oleme kirjeldanud enda visiooni, missiooni ja eesmärgi järgnevalt:

Visiooniks on luua Ardu alevikus 5 aastaga ühtne üritustesari ning üheskäämine Ardu alevikus.

Missioniks on pakkuda kohalikele elanikele erinevaid vabaaja võimalusi, uusi parendusi alevikus, turvalist kodukohta ning suuremat häälekandjat kohalikus omavalitsuses.

Eesmärgiks on äratada üles kohalikud elanikud ja panna nad rääkima kaasa oma kodukoha hüvangu eest mitmel erineval tasemele.

2. Ardu aleviku SWOT analüüs

SWOT analüüs on väga tuntud, lihtne ja laialt levinud analüüsi mudel, mille kaudu kaardistatakse organisatsiooni tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud. SWOT analüüsi nimi tuleb inglisekeelsete sõnade esitähedest:

S - *strenghts* (tugevused)

W - *weaknesses* (nõrkused)

O- *opportunities* (võimalused)

T - *threats* (ohud)

Käesoleva arengukava SWOT analüüsi loomiseks viidi läbi kohalikus kogukonnas läbi kaks avalikku rahvakoosolekut. Esimene arutelu toimus 28. oktoober 2018 ja koosoleku tulemusena toodi välja aleviku tugevused ning nõrkused. Teine arengukava arutelu toimus 18. november 2018 ning koosoleku tulemusena toodi välja aleviku võimalused ja ohud. Kohalike elanike poolsed nägemused kahest koosolekust ning internet küsitlusest on välja toodud käesolevas arengukavas.

2.1. Tugevused

Aleviku tugevusteks on loetleti:

1. Tugev hariduse taristu
2. Kohalikud teenusepakkujad
 - a. Kauplus
 - b. Juuksur
3. Tervishoiu asutuste olemasolu
 - a. Perearst
 - b. Hambaravi
4. Söögikoht
5. Raamatukogu
6. Töökohtade olemasolu
7. Kohalikud kommunaalteenused
8. Ühistransport
9. Looduslik keskkond
10. Stabiilne elukeskkond
11. Piisavalt sportimisvõimalusi
12. Linnalähedus
13. Turvaline asula
14. Püüdlilikud seltsingud
15. Geograafiline asukoht
16. Alg- ja põhihariduse olemasolu

2.2. Nõrkused

Aleviku nõrkusteks loetleti:

1. Vähene kohalike töökohtade olemasolu
2. Innovatsioonikriis
3. Teatud perioodi vähene ühistransport (nädalavahetused ja pühad)
4. Ressurside hankimise kintsendused
5. Puuduvad noortele koolivälised tegevused
6. Üksluine elukeskkond
7. Hooldamata spordirajatised
8. Piiratud liiklusohutus
9. Valla ääremaa
10. Passiivne kogukond
11. Kogukonna hääle puudumine
12. Ametnike ükskõiksus
13. Ohutud tervisespordi rajatised
14. Täiskasvanute huvitegevus
15. Aleviku külakeskus
16. Sideteenused
17. Aleviku turvalisus
18. Peremehetusest hooldamata honed
19. Poliitilised võimuvõitlused ja asjaajamise bürokratiseerumine

2.3. Võimalused

Aleviku võimalusteks loetleti:

1. Aleviku ürituste ühiskalender
2. Arengukava koostamine
3. Ühtne meeskondlik töö vabatahtlikus tegevuses
4. Traditsiooniliste ürituste hoidmine
5. Tervislike eluviiside edendamine
6. Looduskeskkonna arendamine
7. Ekstreemspordi arendamine (vanad karjäärid)
8. Noorele kooliväliste võimaluste loomine
9. Hariduse jätkusuutlikus
10. Ealise kogukonna koostegemine ja populariseerimine
11. Ardu ajaloorada (matka- ja ajaloo rada)
12. Linnuvaatlustorn
13. Aiamaa võimalus
14. Ametlik rannajoon
15. Ardu alevikukeskuse hoone
16. Aleviku väljanägemise parandamine
17. Seltsingute ühestegutsemine
18. Aleviku elanike ja külaliste informeerituse parandamine
19. Uute töökohtade loomine ettevõtjate poolt

2.4. Ohud

Aleviku ohtuteks loetleti:

1. Ääremaastumine
2. Liig kiired otsused ja tegevused
3. Ühistranspordi kadumine
4. Aleviku taristu kulumine
5. Elanikkonna vähenemine
6. Kaupluse ja muude teenuste kadumine
7. Elanike ükskõiksus
8. Noorte sotsiaalsed probleemid
9. Vananev elanikkond
10. Bürokratia ja asjaajamine
11. Ettevõtluse väljaränne
12. Huvihariduse kadumine
13. Kuritegevuse kasv
14. Turisminduse kadumine
15. Aleviku väljasuremine äärealastumise tõttu
16. Elanike väljaränne hariduse kadumisel

3. MTÜ Ardu Alevikuseltsi tegevuskava

Ardu Alevikuseltsi tegevuskava on loodud vastavalt saadud tagasisidemele kohalikelt elanikelt, soovitudest Kose Vallavalitsuse poolt ning teiste alevikus tegutsevate seltside poolt.

Aleviku tegevuskavas on jaotatud kolme gruppi:

1. Grupp 1 Pidevad tegevused
2. Grupp 2 Pehmed tegevused
3. Grupp 3 Rasked tegevused

Pidevad tegevused on koosolekute pidamine, erinevatel üritustel osalemine, töörühmades kaasa rääkimine ning projektides osalemine. Pehmeteks tegevusteks võib lugeda erinevate ürituste korraldamine ja ka nendes osalemine, projektide väljaselgitamine ja kirjutamine. Rasketeks tegevusteks on investeringute ning projektide realiseerimine mis toimub vastavalt projektide realiseerimisele ja fondide võimalustele. Kõik tegevused on omavahel seotud ning liiguvad aastalt aastasse ja võivad olla muutlikud ning muutuda tegevuskavas.

Kui MTÜ juhatus näeb tegevuskava muudatuse vajadust, siis toimub see juhatuse otsusega ning sellest teavitatakse sellest liikmed kodulehel www.ardu.ee, aleviku sotsiaalmeedia kanalite kaudu kui ka kõiki liikmeid e-posti teel. Igal liikmel on õigus osaleda MTÜ juhatuse koosolekul ning ettepanekud võetakse arvesse ning kaasatakse tegevuskavasse. MTÜ peamine eesmärk on aastal 2020 täita tegevuskava eesmärgipõhiselt ja luua huvi elanikes koostöötamiseks. 2021. Aasta IV kvartalis alustatakse 2023-2027 arengukava koostamist ning alustatud traditsioonide jätkamist Ardu alevikus. Suunatakse tegevus keskkonna värskendamisele ning elukeskkonna parendamisele alevikus.

3.1. MTÜ Ardu Alevikuseltsi 2018 ja 2019 aasta tegevuskava

Aasta	Teostamise aeg								Aasta
	2018				2019				
Kvartal	I	II	III	IV	IV	III	II	I	Kvartal
TEGEVUS									TEGEVUS
Aleviku koosolekud	X							X	Aleviku üldkoosolek
MTÜ loomine		X						X	Laste tali- ja spordipäev
Noorteõue koristustalgud		X					X		Ardu kirbuturg
Veehoidla koristustalgud		X					X		Kevadmatk
Noorsootöö töörühmas osalemine		X					X		''Teeme veehoidla puhtaks''
Ardu kodulehe loomine	X	X	X	X	X	X	X	X	Ardu kodulehe loomine
Noortekeskuse taaselustamise eestvedamine	X	X	X		X	X	X		Ardu meister 2019
Projektitaotlused Kose valda			X			X			Kohvikutepäev 2019
Projekt ''Spordi- ja ajalooapäeva korraldamine''			X				X		Korvpalli platsi joonimine
Projekt ''Eakate pingid Ardu alevikus''			X	X		X	X		Võrkpalliplatsi renoveerimise projekteerimine
Projekt ''Teadetetahvel Ardu alevikku''		X	X	X	X	X	X	X	Kodukoha ellukutsumine I etapp
2019.a Kohvikutepäeva planeerimine		X	X	X		X	X		Tenniseväljaku renoveerimise projekteerimine
Kõue külade päeval osalemine			X			X	X		Meeskondlikud koostegemised
Sügismatk			X					X	Karjääripäev
Ettepanekud Kose valla arengukavasse			X		X		X	X	Ardu aleviku logo konkurss
Arengukava koostamine		X	X	X			X		Jüriöö jooks ja Ardu Kirves
Koostöölepingud kohalike seltsidega				X	X				Vanaasta pidustused

3.2. MTÜ Ardu Alevikuseltsi 2020-2022.a tegevuskava

Aasta	Teostamise aeg								Aasta(d)
	2020				2021-2022				
Kvartal	I	II	III	IV	IV	III	II	I	Kvartal(id)
TEGEVUS									TEGEVUS
Aleviku koosolekud	X	X	X	X	X	X	X	X	Aleviku koosolekud
Aleviku üldkoosolek	X							X	Aleviku üldkoosolek
Laste tali- ja spordipäev	X							X	Laste tali- ja spordipäev
Ardu kirbuturg 2020		X					X		Ardu kirbuturg 2021-2020
Koristustalgud		X					X		Koristustalgud
Ardu meister 2020		X	X	X	X	X	X	X	Ardu meister 2021-2022
Sohvoosisimman 2020			X				X		Sohvoosisimman 2021
Jüriöö jooks ja Ardu Kirves		X					X		Ardu päev 2021
Projekt "Ardu tenniseväljak"	X	X	X				X		Jüriöö jooks ja Ardu Kirves
Kodukoha ellukutsumine II etapp									Kodukoha ellukutsumine III etapp
Kevadmatk 2020		X					X		Kevadmatk 2021-2022
Sügismatk 2020			X			X			Sügismatk 2021-2022
Ardu pargi projekteerimine		X	X	X	X	X	X	X	Projekt "Ardu park"
Projektid Kose valda		X	X			X	X		Projektid Kose valda
Karjääripäev 2020	X				X	X	X	X	Arengukava koostamine 2022
Vana aasta pidustused				X	X				Vana aasta pidustused

Kasutatud materjalid

1. Kose valla arengukava aastateks 2015-2025
2. Ardu kodulooringi materjalid
3. Kose Vallavalituse rahvastikuregister
4. Ardu Kooli koduleht
5. Kõue valla arengukava 2006 – 2009
6. Ardu Kooli õpilaste register
7. Rahva küsitlus Ardu alevikus
8. Aleviku koosolekud 28.10.2018 ja 18.11.2018